

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 28 listopada 2018 r.

Poz. 2212

USTAWA

z dnia 9 listopada 2018 r.

o kołach gospodyń wiejskich¹⁾

Art. 1. Ustawa określa formy i zasady dobrowolnego zrzeszania się w kołach gospodyń wiejskich, tryb ich zakładania oraz organizację kół gospodyń wiejskich działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. 1. Koło gospodyń wiejskich jest dobrowolną, niezależną od administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, samorządną społeczną organizacją mieszkańców wsi, wspierającą rozwój przedsiębiorczości na wsi i aktywnie działającą na rzecz środowisk wiejskich.

2. Koło gospodyń wiejskich reprezentuje interesy i działa na rzecz poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet wiejskich oraz ich rodzin, a także wspiera wszechstronny rozwój terenów wiejskich.

3. Koło gospodyń wiejskich w szczególności:

- 1) prowadzi działalność społeczno-wychowawczą i oświatowo-kulturalną w środowiskach wiejskich;
- 2) prowadzi działalność na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich;
- 3) wspiera rozwój przedsiębiorczości kobiet;
- 4) inicjuje i prowadzi działania na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet na wsi;
- 5) upowszechnia i rozwija formy współdziałania, gospodarowania i racjonalne metody prowadzenia gospodarstw domowych;
- 6) reprezentuje interesy środowiska kobiet wiejskich wobec organów administracji publicznej;
- 7) rozwija kulturę ludową, w tym w szczególności kulturę lokalną i regionalną.

Art. 3. 1. Koła gospodyń wiejskich mogą współpracować i współdziałać ze sobą w zakresie realizacji zadań określonych w art. 2 ust. 3, w tym celu mogą na zasadzie dobrowolności zrzeszać się i tworzyć związki kół gospodyń wiejskich.

2. Związek kół gospodyń wiejskich może być utworzony z inicjatywy co najmniej dwóch kół gospodyń wiejskich, które zadeklarują członkostwo w związku w drodze uchwały podjętej przez zebrania członków tych kół.

3. Podstawowym zadaniem związku kół gospodyń wiejskich jest zapewnienie zrzeszonym w nim kołom pomocy w realizacji zadań statutowych, rozwijanie ich działalności oraz reprezentowanie interesów kół gospodyń wiejskich w kraju i za granicą.

4. Szczegółowe zadania związków kół gospodyń wiejskich, ich ustrój, stosunki prawne członków są ustalane w statutach związków, uchwalanych przez reprezentację kół gospodyń wiejskich wchodzących w skład związku.

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz ustawę z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

5. W sprawach nieuregulowanych w ust. 1–4 do związku kół gospodyń wiejskich stosuje się odpowiednio przepisy art. 4 ust. 6, art. 5 ust. 2 i 3, art. 6, art. 7, art. 8 ust. 1 i 3, art. 9–11, art. 12–21, art. 25, art. 26 oraz art. 27 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 oraz ust. 2–5, z tym że we wniosku o wpis związku do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich podaje się:

- 1) nazwę i siedzibę kół będących założycielami związku;
- 2) adres do doręczeń;
- 3) własnoręczne podpisy osób uprawnionych do reprezentowania kół będących założycielami związku;
- 4) informacje o osobie lub osobach umocowanych do reprezentacji związku i sposobie tej reprezentacji;
- 5) własnoręczne podpisy osób uprawnionych do reprezentowania kół wybranych w skład komitetu założycielskiego.

Art. 4. 1. Na terenie jednej wsi może mieć siedzibę jedno koło gospodyń wiejskich.

2. Terenem działalności koła gospodyń wiejskich może być jedna bądź więcej wsi. Koła mogą wykonywać zadania, o których mowa w art. 2 ust. 3, także poza terenem swojej działalności, w tym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza jej granicami.

3. Członkiem koła gospodyń wiejskich może być każda osoba, która ukończyła lat 18 i której miejscem zamieszkania jest wieś będąca terenem działalności koła.

4. Za zgodą przedstawicieli ustawowych w działalności koła mogą brać także udział osoby, które ukończyły lat 13. Osoby te mogą również tworzyć młodzieżowe i dziecięce organizacje wspomagające realizację celów koła.

5. Jednocześnie można być członkiem tylko jednego koła gospodyń wiejskich.

6. Szczegółowe zasady i warunki wstępowania do i występowania z kół gospodyń wiejskich określają statuty kół. Statut może przewidywać dodatkowe wymogi dla członków koła.

Art. 5. 1. Z inicjatywą założenia koła gospodyń wiejskich może wystąpić co najmniej 10 osób spełniających kryteria określone w art. 4 ust. 3. Osoby te uchwalają statut koła gospodyń wiejskich oraz wybierają komitet założycielski.

2. Koło gospodyń wiejskich działa na podstawie uchwalonego przez siebie statutu. Statut określa w szczególności:

- 1) nazwę i siedzibę koła;
- 2) podmiotowy i terytorialny zakres działania koła;
- 3) cele i zadania koła oraz środki ich realizacji;
- 4) zakres i przedmiot działalności zarobkowej prowadzonej przez koło;
- 5) sposób nabywania i utraty członkostwa oraz przyczyny utraty członkostwa w kole;
- 6) prawa i obowiązki członków koła;
- 7) sposób ustanawiania i regulowania składek członkowskich,
- 8) organy koła, ich kompetencje, okres kadencji oraz tryb ich wyboru i odwoływania przed upływem kadencji;
- 9) warunki podejmowania i ważności uchwał organów koła;
- 10) sposób reprezentowania koła na zewnątrz, w szczególności sposób zaciągania zobowiązań majątkowych;
- 11) majątek koła oraz sposób dysponowania tym majątkiem;
- 12) zasady tworzenia i wykorzystania kapitałów (funduszy) własnych;
- 13) tryb zmiany statutu koła;
- 14) tryb likwidacji koła.

3. Koło gospodyń wiejskich może działać na podstawie wzorcowego statutu, którego treść określa załącznik do ustawy. W każdym czasie koło gospodyń wiejskich działające na podstawie wzorcowego statutu może przyjąć własny statut, zgodny z wymogami określonymi w ust. 2.

4. Nazwa koła gospodyń wiejskich odróżnia tworzone koło od innych kół, w szczególności przez odniesienie się do terenu działalności koła.

Art. 6. 1. Koło gospodyń wiejskich podlega obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich, zwanego dalej „rejestrem”, prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

2. Koło gospodyń wiejskich nabywa osobowość prawną z chwilą dokonania wpisu do rejestru.

Art. 7. 1. Do czasu rejestracji koła gospodyń wiejskich, a następnie do czasu wyboru zgodnie ze statutem jego organów, w imieniu koła działa komitet założycielski.

2. Za czynności dokonane w imieniu koła gospodyń wiejskich przed jego rejestracją członkowie komitetu założycielskiego odpowiadają wobec osób trzecich solidarnie, zaś za zobowiązania wynikające z tych czynności po rejestracji koła – odpowiada koło tak, jak za zobowiązania zaciągnięte przez siebie, z tym że członkowie komitetu założycielskiego odpowiadają za nie wobec koła według przepisów prawa cywilnego.

Art. 8. 1. Komitet założycielski składa do kierownika właściwego miejscowo powiatowego biura Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wniosek o wpis koła gospodyń wiejskich do rejestru wraz ze statutem lub oświadczeniem o przyjęciu wzorcowego statutu.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) listę założycieli koła zawierającą ich imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania;
- 2) oświadczenia założycieli koła o woli wejścia w skład jego członków oraz o miejscu zamieszkania na obszarze wsi mającej być terenem działalności koła;
- 3) adres do doręczeń;
- 4) własnoręczne podpisy założycieli;
- 5) informacje o osobie lub osobach umocowanych do reprezentacji koła i sposobie tej reprezentacji;
- 6) własnoręczne podpisy osób wybranych w skład komitetu założycielskiego.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Art. 9. 1. Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dokonuje, w drodze decyzji, wpisu koła gospodyń wiejskich do rejestru po stwierdzeniu, że statut koła jest zgodny z przepisami prawa, założyciele koła spełniają wymagania określone w ustawie oraz w rejestrze nie dokonano wpisu koła z siedzibą w tej samej wsi.

2. Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, po dokonaniu wpisu, wydaje zaświadczenie o wpisaniu koła do rejestru.

3. W przypadku złożenia wniosku o wpis do rejestru przez więcej niż jedno koło gospodyń wiejskich utworzone na terenie tej samej wsi, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dokonuje wpisu tego koła, które złożyło wniosek najwcześniej.

4. Do wydania decyzji o wpisaniu koła do rejestru oraz wydania zaświadczenia o wpisaniu koła do rejestru Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa może upoważnić kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na siedzibę koła.

Art. 10. 1. Obowiązkowemu wpisowi do rejestru podlegają zmiany danych wskazanych we wniosku o wpis koła gospodyń wiejskich do rejestru, a także zmiany statutu koła.

2. Przez zmianę statutu koła rozumie się również uchwalenie przez istniejące koło nowego statutu lub uchwalenie własnego statutu w miejsce stosowanego przez koło wzorcowego statutu.

3. W sprawie wpisu zmiany danych, o których mowa w ust. 1, a także zmiany statutu koła stosuje się odpowiednio zasady i tryb przewidziane dla wpisu koła do rejestru, z tym że wniosek o wpis do rejestru składa zarząd koła.

4. W przypadku stwierdzenia przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, że statut koła lub jego zmiany nie spełniają wymogów określonych w art. 5 ust. 2, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wyznaczy kołu termin na dokonanie odpowiednich poprawek pod rygorem odmowy wpisu do rejestru.

Art. 11. Koło gospodyń wiejskich do dnia 28 lutego każdego roku zgłasza do rejestru listę członków koła według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, wraz z oświadczeniami członków koła o miejscu zamieszkania na obszarze wsi będącej terenem działalności koła. Obowiązek ten nie dotyczy kół, w których od 31 grudnia roku poprzedniego nie nastąpiły zmiany w składzie osobowym.

Art. 12. 1. Postępowanie w sprawach o wpis lub zmianę wpisu koła gospodyń wiejskich do rejestru jest wolne od opłat.

2. Rejestr jest jawny.

3. Każdy ma prawo dostępu do danych zawartych w rejestrze.

4. Każdy ma prawo otrzymać nieodpłatnie, również drogą elektroniczną, poświadczony odpisy, wyciągi, zaświadczenia i informacje z rejestru.

Art. 13. Rejestr zawiera dane i informacje zawarte we wniosku o wpis koła do rejestru oraz inne dane dotyczące koła zamieszczone według następującego porządku:

- 1) data wpisu do rejestru i daty wpisów późniejszych zmian danych zawartych we wniosku o wpis koła do rejestru, w tym zmian statutu koła;
- 2) nazwa koła, adres siedziby koła, numer identyfikacyjny koła w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), jeżeli numer taki został nadany, oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP) koła;
- 3) lista założycieli koła;
- 4) informacja o osobie lub osobach umocowanych do reprezentacji koła oraz o sposobie tej reprezentacji;
- 5) informacja o oświadczeniach założycieli koła zawartych we wniosku o wpis koła do rejestru;
- 6) lista członków koła zawierająca miejsce stałego zamieszkania oraz numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL) członka, a w przypadku osoby nieposiadającej obywatelstwa polskiego – z kodem kraju tej osoby oraz numerem jej paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego jej tożsamość.

Art. 14. 1. Zebranie członków jest najwyższym organem koła gospodyń wiejskich. W sprawach, w których statut nie określa właściwości organów koła, podejmowanie uchwał należy do zebrania członków.

2. Każdy członek ma jeden głos na zebraniu członków.

Art. 15. Do wyłącznej właściwości zebrania członków koła gospodyń wiejskich należy:

- 1) wybór zarządu koła gospodyń wiejskich, zwanego dalej „zarządem koła”;
- 2) uchwalanie kierunków działalności koła;
- 3) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań merytorycznych i finansowych oraz podejmowanie uchwał co do wniosków członków lub zarządu koła w tych sprawach i udzielanie absolutorium członkom zarządu koła;
- 4) podejmowanie uchwał w sprawie sposobu pokrycia strat netto;
- 5) podejmowanie uchwał w sprawie zbycia nieruchomości lub innej wyodrębnionej jednostki organizacyjnej;
- 6) podejmowanie uchwał w sprawie przystępowania do innych organizacji społecznych lub gospodarczych oraz występowania z nich;
- 7) oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań, jaką koło może zaciągnąć;
- 8) podejmowanie uchwał w sprawie zrzeszania się w związek, podziału oraz likwidacji koła;
- 9) uchwalanie zmian statutu koła;
- 10) bieżący nadzór i kontrola działalności koła.

Art. 16. 1. Zarząd koła zwołuje zebranie członków koła gospodyń wiejskich przynajmniej raz w roku, w ciągu sześciu miesięcy po upływie roku obrotowego. Pierwsze zebranie członków koła zwołuje komitet założycielski.

2. Zarząd koła zwołuje zebranie członków koła także na żądanie nie mniej niż trzech członków koła, jeżeli uprawnienia tego nie zastrzeżono w statucie dla większej liczby członków.

3. Żądanie zwołania zebrania składa się pisemnie i zawiera cel jego zwołania.

4. W przypadku wskazanym w ust. 2, zebranie członków koła zwołuje się w takim terminie, aby mogło się ono odbyć w ciągu trzech tygodni od dnia wniesienia żądania.

5. O czasie, miejscu i porządku obrad zebrania członków koła zawiadamia się członków w sposób i w terminach określonych w statucie.

Art. 17. 1. Zebranie członków koła gospodyń wiejskich może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad, podanych do wiadomości członków koła w terminach i w sposób określony w statucie.

2. Uchwały są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania, chyba że ustawa lub statut stanowią inaczej.

3. Z obrad zebrania członków koła sporządza się protokół, który podpisuje przewodniczący zebrania oraz inne osoby wskazane w statucie.

4. Protokoły są jawne dla członków koła.

5. Protokoły przechowuje zarząd koła co najmniej przez dziesięć lat, o ile przepisy w sprawie przechowywania akt nie przewidują terminu dłuższego.

Art. 18. 1. Uchwały zebrania członków koła gospodyń wiejskich obowiązują wszystkich członków koła oraz wszystkie jego organy.

2. Uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna.

Art. 19. Zarząd koła kieruje działalnością koła gospodyń wiejskich oraz reprezentuje je na zewnątrz.

Art. 20. 1. Skład i liczbę członków zarządu koła określa statut. Statut może przewidywać zarząd jednoosobowy, którym jest przewodniczący, i ustalać wymagania wobec osoby wchodzącej w skład zarządu lub przewodniczącego w zarządzie jednoosobowym.

2. Członków zarządu koła, w tym przewodniczącego i jego zastępców, wybiera i odwołuje zebranie członków.

3. Zarząd jednoosobowy nie może dokonywać czynności w sprawach wynikających ze stosunku członkostwa. Czynności takie są dokonywane przez zebranie członków.

4. Jeżeli statut nie stanowi inaczej, członek zarządu koła może być zawieszony w czynnościach przez zebranie członków, o ile jego działalność jest sprzeczna z przepisami prawa lub statutu.

5. Zawieszonemu członkowi zarządu koła powiadamia się niezwłocznie, w formie pisemnej, o fakcie i przyczynach zawieszenia.

Art. 21. 1. Majątek koła gospodyń wiejskich powstaje ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku koła oraz z ofiarności publicznej.

2. Koło gospodyń wiejskich, z zachowaniem obowiązujących przepisów, może przyjmować darowizny, spadki i zapisy oraz korzystać z ofiarności publicznej.

3. Dochód z działalności koła gospodyń wiejskich służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków.

Art. 22. Koło gospodyń wiejskich może prowadzić działalność zarobkową, w tym działalność gospodarczą.

Art. 23. Koło gospodyń wiejskich może otrzymywać dotacje celowe na realizację zadań, o których mowa w art. 2 ust. 3, według zasad określonych w odrębnych przepisach.

Art. 24. 1. Koła gospodyń wiejskich prowadzą uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów, w przypadku gdy:

- 1) osiągają przychody wyłącznie z:
  - a) działalności statutowej z tytułu składek członkowskich, darowizn, zapisów, dotacji,
  - b) sprzedaży wyrobów sztuki ludowej, w tym rękodzieła i rzemiosła ludowego i artystycznego, lub żywności regionalnej,
  - c) tytułu sprzedaży, najmu lub dzierżawy składników majątkowych,
  - d) tytułu odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych lub rachunkach w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, prowadzonych w związku z wykonywaną działalnością, w tym także odsetek od lokat terminowych oraz innych form oszczędzania, przechowywania lub inwestowania tworzonych na tych rachunkach;
- 2) nie posiadają statusu organizacji pożytku publicznego;
- 3) w roku poprzedzającym rok podatkowy osiągnęły przychody wyłącznie z tytułów, o których mowa w pkt 1, w wysokości nieprzekraczającej 100 000 zł.

2. Przepisu ust. 1 pkt 3 w zakresie wielkości przychodów nie stosuje się w roku, w którym koło gospodyń wiejskich rozpoczęło działalność.

3. O wyborze prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów koło gospodyń wiejskich, w terminie do końca pierwszego miesiąca roku podatkowego, w którym rozpoczyna prowadzenie ewidencji, a w przypadku jednostek rozpoczynających działalność, w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia działalności, zawiadamia naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania podatkiem dochodowym, za pośrednictwem powiatowego biura Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

4. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 3, jest skuteczne także w latach następnych.

5. Koło gospodyń wiejskich zawiadamia naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawach opodatkowania podatkiem dochodowym w terminie 14 dni od końca ostatniego miesiąca roku podatkowego, w którym prowadzi uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów, o:

- 1) rezygnacji z prowadzenia tej ewidencji;
- 2) niespełnieniu warunków, o których mowa w ust. 1.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów, warunki, jakim powinna odpowiadać ta ewidencja w celu prawidłowego określenia zobowiązań podatkowych, mając na uwadze zakres oraz cel działania podmiotów prowadzących ewidencję.

Art. 25. 1. Nadzór nad działalnością kół gospodyń wiejskich sprawuje Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa we współpracy z Pełnomocnikiem Rządu do spraw Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, realizowany jest przy pomocy zastępców Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, dyrektorów oddziałów regionalnych oraz kierowników biur powiatowych.

3. Pełnomocnik Rządu do spraw Małych i Średnich Przedsiębiorstw we współpracy z Prezesem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa może powołać, w celu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości na terenach wiejskich, wojewódzkich koordynatorów wspierania kół gospodyń wiejskich.

4. W ramach sprawowanego nadzoru Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa może:

- 1) badać sprawozdania koła pod kątem ich rzetelności;
- 2) dokonywać kontroli działalności koła;
- 3) dokonywać innych przewidzianych prawem czynności w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania koła.

5. Czynności, o których mowa w ust. 4, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa podejmuje także na wniosek Pełnomocnika Rządu do spraw Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

6. Z kontroli, o której mowa w ust. 4 pkt 2, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa sporządza protokół, a w przypadku stwierdzenia uchybień w działalności koła wzywa koło do usunięcia tych uchybień w wyznaczonym terminie.

7. Wyniki kontroli, o której mowa w ust. 4 pkt 2, w tym protokół z tej kontroli oraz wezwanie, o którym mowa w ust. 6, są przedstawiane przez zarząd koła gospodyń wiejskich na najbliższym zebraniu członków tego koła.

Art. 26. Kierownicy biur powiatowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zapewniają wsparcie przy tworzeniu i prowadzeniu kół gospodyń wiejskich, w tym przez powołanie w ramach kierowanych przez siebie biur pełnomocników do spraw kół gospodyń wiejskich.

Art. 27. 1. Koło gospodyń wiejskich przechodzi w stan likwidacji:

- 1) jeżeli podjęta zostanie uchwała o rozwiązaniu koła;
- 2) jeżeli uchwalona zmiana statutu koła nie odpowiada wymaganiom określonym w ustawie, a koło gospodyń wiejskich, mimo wskazania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na zaistniałe uchybienia, nie podejmie uchwały usuwającej te uchybienia bądź nie odstąpi od zmiany statutu koła;
- 3) jeżeli liczba członków koła osiągnie stan poniżej liczby określonej w art. 5 ust. 1;
- 4) w innych przypadkach przewidzianych w ustawie.

2. Likwidację przeprowadza się w sposób określony w statucie.

3. W przypadkach określonych w ust. 1, jeżeli statut nie przewiduje likwidacji koła gospodyń wiejskich lub jego postanowienia w tym przedmiocie nie są wykonywane, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa może zwrócić się do sądu o likwidację koła gospodyń wiejskich.

4. W przypadkach innych niż określone w ust. 1 likwidacja koła gospodyń wiejskich może nastąpić tylko na mocy przepisu ustawy.

5. Jeżeli statut koła gospodyń wiejskich nie określa przeznaczenia środków majątkowych pozostających po jego likwidacji, sąd orzeka o przeznaczeniu tych środków z uwzględnieniem statutowych celów koła gospodyń wiejskich.

Art. 28. W ustawie z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz. U. poz. 217, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 uchyla się pkt 2;
- 2) w art. 11 w ust. 1 w pkt 1 skreśla się wyrazy „i gospodyń wiejskich”;
- 3) uchyla się rozdział 4.

Art. 29. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1036, z późn. zm.³⁾) w art. 17 w ust. 1 po pkt 39 dodaje się pkt 39a w brzmieniu:

„39a) dochody kół gospodyń wiejskich, działających na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. poz. 2212), w części przeznaczonych na cele statutowe, z wyłączeniem działalności gospodarczej;”.

Art. 30. W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, 398, 650 i 1629) w art. 2 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Koła gospodyń wiejskich działające na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. poz. 2212) mogą prowadzić uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów na zasadach i warunkach określonych w tej ustawie.”.

Art. 31. W ustawie z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2017 r. poz. 2137 oraz z 2018 r. poz. 1669 i 2073) w art. 6 w ust. 1 w pkt 9 w lit. d kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) określone w przepisach ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. poz. 2212), w szczególności w zakresie prowadzenia Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich oraz nadzoru nad kołami gospodyń wiejskich.”.

Art. 32. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2030 oraz z 2018 r. poz. 1467) w art. 4:

- 1) w ust. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:
„9) która jest członkiem zarządu koła gospodyń wiejskich działającego na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. poz. 2212).”;
- 2) w ust. 2 w pkt 7 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:
„8) ust. 1 pkt 9 – przez przedłożenie zaświadczenia o wpisaniu koła gospodyń wiejskich do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich.”;
- 3) po ust. 4a dodaje się ust. 4b w brzmieniu:
„4b. Nieodpłatna pomoc prawna dla osób, o których mowa w ust. 1 pkt 9, jest udzielana w zakresie, w jakim pomoc prawna dotyczy wykonywanych przez koło gospodyń wiejskich zadań oraz jego organizacji. Nieodpłatna pomoc prawna nie może dotyczyć indywidualnych spraw członków koła gospodyń wiejskich.”.

Art. 33. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629 i 1633) w art. 6 w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) działalności prowadzonej przez koła gospodyń wiejskich na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. poz. 2212), które spełniają warunki, o których mowa w art. 24 ust. 1 tej ustawy.”.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. poz. 769, z 1998 r. poz. 668, z 2006 r. poz. 1472, z 2008 r. poz. 876, z 2014 r. poz. 434, z 2015 r. poz. 838 oraz z 2018 r. poz. 650.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1162, 1291, 1629, 1669, 1693, 2073, 2159, 2192 i 2193.

Art. 34. 1. Działające w dniu wejścia w życie ustawy koła gospodyń wiejskich mogą dostosować statuty do wymagań ustalonych w ustawie i wystąpić z wnioskiem o dokonanie wpisu koła gospodyń wiejskich do rejestru zgodnie z przepisami ustawy.

2. W okresie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, koła gospodyń wiejskich działające na podstawie przepisów dotychczasowych, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz. U. poz. 217, z późn. zm.⁴⁾) oraz na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2017 r. poz. 210 oraz z 2018 r. poz. 723), przy rejestracji w oparciu o przepisy niniejszej ustawy mają prawo pierwszeństwa przed kołami, które miałyby zostać utworzone na podstawie przepisów niniejszej ustawy na terenie tych samych wsi.

3. Jeżeli w okresie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zostanie złożony wniosek o wpis do rejestru koła gospodyń wiejskich, które miałyby zostać utworzone na podstawie przepisów niniejszej ustawy, a Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ustali, że na terenie tej samej wsi utworzono już koło gospodyń wiejskich na podstawie przepisów dotychczasowych, wówczas postępowanie o wpis do rejestru koła, które miałyby zostać utworzone na podstawie przepisów niniejszej ustawy, zawiesza się do chwili złożenia wniosku o wpis do rejestru koła działającego na podstawie przepisów dotychczasowych albo złożenia oświadczenia przez to koło o rezygnacji z prawa pierwszeństwa, nie dłużej jednak niż do upływu miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Do kół gospodyń wiejskich działających na podstawie przepisów dotychczasowych, które wystąpią o rejestrację w terminie określonym w ust. 2, ograniczenia określonego w art. 4 ust. 1 nie stosuje się.

5. Do wniosku o wpis koła gospodyń wiejskich do rejestru koła działające przed wejściem w życie niniejszej ustawy mogą dołączyć dokumenty poświadczające ich dotychczasową działalność, w szczególności statuty, zaświadczenia z organów jednostek samorządu terytorialnego, samorządu sołeckiego lub innych instytucji albo osób godnych zaufania.

6. Koła gospodyń wiejskich, które w okresie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie wystąpią z wnioskiem o dokonanie wpisu koła gospodyń wiejskich do rejestru zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, działają na podstawie przepisów dotychczasowych.

7. Do czasu rejestracji w sposób, o którym mowa w ust. 1, koła gospodyń wiejskich istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy działają na podstawie statutów dotychczasowych. W razie sprzeczności między statutami dotychczasowymi a przepisami niniejszej ustawy, stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 35. 1. W okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy koło gospodyń wiejskich może otrzymać z budżetu państwa pomoc finansową przeznaczoną na realizację zadań, o których mowa w art. 2 ust. 3.

2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, jest przyznawana w drodze decyzji Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na wniosek złożony przez koło gospodyń wiejskich.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, składa się do kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego miejscowo ze względu na siedzibę koła, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

4. Do wydania decyzji, o której mowa w ust. 2, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa może upoważnić kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na siedzibę koła gospodyń wiejskich.

5. Organem wyższego stopnia w stosunku do Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w sprawach o przyznanie pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1, jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

6. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może udzielić Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dotacji celowej, na zasadach określonych w przepisach o finansach publicznych, z przeznaczeniem na realizację pomocy finansowej, o której mowa w ust. 1.

7. Do środków otrzymanych przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na podstawie ust. 6 nie stosuje się art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62, 1000, 1366, 1669 i 1693).

8. Otrzymałą przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dotację, o której mowa w ust. 6, uznaje się za wykorzystaną w momencie przekazania pomocy przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na rachunek koła.

---

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. poz. 769, z 1998 r. poz. 668, z 2006 r. poz. 1472, z 2008 r. poz. 876, z 2014 r. poz. 434, z 2015 r. poz. 838 oraz z 2018 r. poz. 650.

9. W celu realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw finansów publicznych może dokonać zmiany przeznaczenia rezerw celowych.

10. W 2018 r. podziału rezerw celowych, o których mowa w ust. 9, dokonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych w terminie do dnia 15 grudnia 2018 r. na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

11. W 2018 r. do rezerw celowych, o których mowa w ust. 9, nie stosuje się terminów określonych w art. 154 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

12. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz rozliczania przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pomocy finansowej z budżetu państwa dla kół gospodyń wiejskich oraz jej wysokość, mając na uwadze zapewnienie wsparcia dla rozwoju społeczno-gospodarczego, w tym rozwoju przedsiębiorczości na terenach wiejskich.

Art. 36. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na pomoc finansową dla kół gospodyń wiejskich na realizację zadań, o których mowa w art. 2 ust. 3, wynosi w 2018 r. 90.000.000 zł.

2. W przypadku gdy wielkość wydatków w 2018 r., określona jako iloczyn liczby złożonych wniosków, o których mowa w art. 35 ust. 2, oraz wysokości jednostkowej pomocy finansowej dla koła gospodyń wiejskich, przekroczy kwotę maksymalnego limitu wydatków, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, na podstawie informacji otrzymanych od Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o zapotrzebowaniu na środki finansowe wynikającym ze złożonych wniosków, ustala współczynnik procentowy udzielenia pomocy.

3. Współczynnik, o którym mowa w ust. 2, ogłaszany jest w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

4. Wysokość pomocy, o której mowa w art. 35 ust. 1, oblicza się jako iloczyn stawki pomocy określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 35 ust. 12 i współczynnika, o którym mowa w ust. 2.

5. Pomoc, o której mowa w ust. 1, jest przyznawana od dnia następującego po dniu ogłoszenia współczynnika, o którym mowa w ust. 2, nie później niż do dnia 31 grudnia 2018 r.

Art. 37. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*

Załącznik do ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. (poz. 2212)

WZORCOWY STATUT KOŁA GOSPODYŃ WIEJSKICH

§ 1. Koło gospodyń wiejskich w [nazwa miejscowości] (dalej także: „Koło”) jest dobrowolną, niezależną od administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, samorządną, społeczną organizacją mieszkańców wsi, wspierającą rozwój przedsiębiorczości na wsi i aktywnie działającą na rzecz środowisk wiejskich.

§ 2. 1. Siedzibą Koła jest [nazwa miejscowości].

2. Koło może prowadzić działalność także poza swoją siedzibą, w tym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza jej granicami.

3. Koło może zrzeszać się z innymi kołami gospodyń wiejskich i tworzyć związki kół gospodyń wiejskich.

4. Koło może posługiwać się nazwą [„nazwa Koła”].

§ 3. Celem Koła jest:

- 1) prowadzenie działalności społeczno-wychowawczej i oświatowo-kulturalnej w środowiskach wiejskich;
- 2) prowadzenie działalności na rzecz wszechstronnego rozwoju obszarów wiejskich;
- 3) wspieranie rozwoju przedsiębiorczości kobiet;
- 4) inicjowanie i prowadzenie działań na rzecz poprawy warunków życia i pracy kobiet na wsi;
- 5) upowszechnianie i rozwój form współdziałania, gospodarowania i racjonalnych metod prowadzenia gospodarstw domowych;
- 6) reprezentowanie interesów środowiska kobiet wiejskich wobec organów administracji publicznej;
- 7) rozwój kultury ludowej, w tym w szczególności kultury lokalnej i regionalnej;
- 8) wykonywanie innych zadań związanych ze wspieraniem rozwoju przedsiębiorczości na wsi i podejmowaniem działań na rzecz środowisk wiejskich.

§ 4. 1. Koło realizuje swoje cele ze środków pochodzących ze składek członkowskich, dotacji z budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku koła oraz z ofiarności publicznej.

2. Koło może prowadzić działalność zarobkową i uzyskiwać przychody z tytułu:

- 1) sprzedaży wyrobów sztuki ludowej, w tym rękodzieła i rzemiosła ludowego i artystycznego, lub żywności regionalnej;
- 2) sprzedaży, najmu lub dzierżawy składników majątkowych;
- 3) tytułu odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych lub rachunkach w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, prowadzonych w związku z wykonywaną działalnością, w tym także odsetek od lokat terminowych oraz innych form oszczędzania, przechowywania lub inwestowania tworzonych na tych rachunkach.

§ 5. 1. Członkami Koła mogą być osoby, których miejscem zamieszkania jest [nazwa miejscowości], które ukończyły 18 lat, jeśli zadeklarują czynny udział w realizacji celów Koła.

2. Za zgodą rodziców lub opiekunów ustawowych w działalności koła mogą brać także osoby, które ukończyły lat 13. Osoby te mogą również tworzyć młodzieżowe i dziecięce organizacje wspomagające realizację celów Koła.

3. Przyjęcie w poczet członków Koła następuje po złożeniu deklaracji członkowskiej oraz podjęciu uchwały Zarządu Koła.

4. Członkostwo w Kole ustaje wskutek:

- 1) śmierci członka;
- 2) wystąpienia z Koła;
- 3) wykluczenia członka Koła.

5. Każdy członek Koła ma prawo do:

- 1) udziału w pracach Koła;
- 2) czynnego i biernego udziału w wyborach do organów Koła;
- 3) uczestnictwa w obradach kolegialnych organów Koła, w skład których wchodzi dany członek.

6. Każdy członek Koła ma obowiązek:

- 1) udziału w pracach Koła;
- 2) uiszczania składek członkowskich, w wysokości i terminach określonych uchwałą Zebrania Członków;
- 3) przestrzegania niniejszego statutu oraz uchwał organów Koła;
- 4) dbania o mienie Koła.

§ 6. Zebranie Członków Koła może ustanowić obowiązek ponoszenia przez członków Koła składki członkowskiej. Uchwała powinna określać wysokość składki oraz termin jej uiszczania.

§ 7. 1. Organami Koła są:

- 1) Zebranie Członków;
- 2) Zarząd Koła.

2. Zebranie Członków Koła może powołać Komisję Rewizyjną.

3. Uchwały kolegialnych organów Koła odbywają się w głosowaniu jawnym i zapadają zwykłą większością głosów. Na wniosek każdego członka organu zarządza się głosowanie tajne.

§ 8. 1. Zebranie Członków Koła jest najwyższym organem Koła.

2. W skład Zebrania Członków Koła wchodzi wszyscy członkowie Koła, których nie zawieszono w prawach członka.

3. Do właściwości Zebrania Członków Koła należą:

- 1) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Zarządu Koła;
- 2) wysłuchanie sprawozdania Komisji Rewizyjnej, jeżeli została powołana;
- 3) udzielanie absolutorium Zarządowi Koła;
- 4) uchwalanie kierunków działalności, programu działania i budżetu Koła;
- 5) wybór Zarządu Koła i Komisji Rewizyjnej;
- 6) uchwalenie statutu Koła lub jego zmiany;
- 7) ustalanie wysokości i terminów uiszczania składki członkowskiej;
- 8) podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych przekraczających zakres zwykłego zarządu, w szczególności nabycia i zbycia nieruchomości lub innej wyodrębnionej jednostki organizacyjnej oraz ich obciążenia;
- 9) rozpatrywanie odwołań od decyzji Zarządu Koła oraz innych spraw i wniosków zgłoszonych przez członków Koła;
- 10) podjęcie uchwały o zgodzie na zrzeszenie się w związek kół gospodyń wiejskich oraz w innych organizacjach społecznych lub gospodarczych;
- 11) podjęcie uchwały o wystąpieniu ze związku kół gospodyń wiejskich lub z innych organizacji społecznych lub gospodarczych;
- 12) podejmowanie uchwał w sprawie sposobu pokrycia strat netto z prowadzonej przez koło działalności, w tym działalności zarobkowej;
- 13) oznaczanie maksymalnej wysokości jednorazowego zobowiązania oraz najwyższej sumy zobowiązań, jaką Koło może zaciągnąć;
- 14) podejmowanie uchwał w sprawie połączenia się, podziału oraz likwidacji Koła;
- 15) bieżący nadzór i kontrola działalności Koła.

4. Uchwały w sprawach:

- 1) nabycia, zbycia lub obciążenia nieruchomości Koła,
- 2) rozwiązania Koła

– podejmowane są większością 2/3 głosów.

§ 9. 1. Zarząd Koła zwołuje Zwyczajne Zebranie Członków Koła co najmniej raz w roku, nie później niż na dzień 30 czerwca każdego roku kalendarzowego.

2. Zarząd Koła zwołuje Nadzwyczajne Zebranie Członków Koła:

- 1) z własnej inicjatywy;
- 2) na wniosek co najmniej trzech Członków Koła;
- 3) na wniosek Komisji Rewizyjnej.

3. O zebraniu Zarząd Koła zawiadamia członków Koła najpóźniej na 14 dni przed terminem zebrania, przesyłając im proponowany porządek obrad. Jeżeli zebranie zwołane jest na wniosek, termin powinien zostać wyznaczony na dzień przypadający najpóźniej w ciągu trzech tygodni od daty wpłynięcia wniosku.

4. Dla ważności uchwał Zebrania konieczny jest udział co najmniej 1/2 członków Koła.

5. W razie nieodbycia się Zebrania w pierwszym terminie z powodu braku wymaganej liczby członków, Zarząd zwołuje ponowne Zebranie według tego samego porządku obrad. Zebranie zwołane w drugim terminie podejmuje uchwały bez względu na liczbę obecnych członków, z wyjątkiem uchwał w sprawach zmian w statucie oraz określonych w § 8 ust. 4.

§ 10. 1. W skład Zarządu Koła wchodzi trzy osoby wybierane przez Zebranie Członków na 3-letnią kadencję.

2. W każdym czasie przed upływem kadencji członek Zarządu Koła może zostać odwołany ze składu Zarządu Koła przez Zebranie Członków.

§ 11. Do zadań Zarządu Koła należy:

- 1) reprezentacja Koła na zewnątrz;
- 2) realizowanie celów i zadań Koła;
- 3) zwoływanie Zebrania Członków Koła;
- 4) składanie corocznych sprawozdań merytorycznych i finansowych Zebraniu Członków Koła;
- 5) przyjmowanie w poczet członków Koła;
- 6) dbanie o terminowość wpłat składek członkowskich;
- 7) prowadzenie listy członków Koła;
- 8) zawieszanie w prawach członka Koła;
- 9) wykluczanie z Koła;
- 10) zaciąganie w imieniu Koła bez zgody Zebrania Członków Koła zobowiązań do wysokości 10 000 zł lub innej wysokości określonej przez Zebranie Członków Koła;
- 11) zaciąganie w imieniu Koła za zgodą Zebrania Członków Koła innych zobowiązań;
- 12) dysponowanie majątkiem Koła.

§ 12. 1. Uchwały Zarządu Koła są ostateczne, o ile nie przysługuje od nich odwołanie do Zebrania Członków Koła.

2. Odwołanie od uchwały Zarządu Koła zainteresowany członek Koła może wnieść najpóźniej na najbliższym Zebraniu Członków Koła. Do czasu rozpatrzenia odwołania uchwała Zarządu Koła nie wywiera skutków. Uchwała Zebrania Członków Koła jest ostateczna.

§ 13. 1. Członek Koła może zostać zawieszony w prawach członka, jeżeli:

- 1) zalega z płatnością składek członkowskich za co najmniej dwa pełne okresy;
- 2) nie przestrzega postanowień statutu lub uchwał organów Koła;
- 3) nie bierze udziału w pracach Koła.

2. Członek Koła może zostać wykluczony, jeżeli pomimo zawieszenia go w prawach członka i wezwania przez Zarząd Koła do realizacji obowiązków, w dalszym ciągu ich nie wykonuje – w terminie miesiąca od dnia wezwania.

§ 14. Koło reprezentuje na zewnątrz co najmniej dwóch członków Zarządu działających łącznie.

§ 15. 1. Zysk netto z działalności zarobkowej Koła może zostać przeznaczony:

- 1) na cele statutowe Koła;
  - 2) na tworzenie kapitałów własnych Koła.
2. Strata netto może zostać pokryta z kapitałów własnych Koła.

§ 16. 1. Koło może zostać zlikwidowane uchwałą Zebrania Członków Koła.

2. W razie podjęcia uchwały o likwidacji Koła, Zebranie Członków Koła wyznacza likwidatora Koła lub powierza tę funkcję jednemu z członków Zarządu Koła.

3. Majątek pozostały po likwidacji Koła staje się własnością Członków Koła w dniu likwidacji.